

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1904

Πᾶσα ἀναθεώρησις τοῦ 1904 ἦτις δὲν ποιεῖται μνεῖαν τοῦ γιγαντιαίου ἀγῶνος τοῦ ἐκτυλισσομένου κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν ἐν τῇ Ἄπῳ Ἀνατολῇ, δέον νὰ θεωρηθῇ ἑλλειπή. Καίτοι πολὺ θὰ ἐπεθυμοῦμεν ἢ ἐπιστήμη πάντοτε νὰ βοηθῇ καὶ νὰ συντείνῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς εἰρήνης, ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ αὕτη αὔξησις τῶν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν ἐν τῷ παρόντι πολέμῳ, δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὰ φοβερὰ ὄπλα ἅτινα ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἔθηκεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν δύο ἀντιπάλων.

Παρὰ τὰς ἐλπίδας πάντων, αἱ κατὰ ξηρὰν μάχαι ἀπέδειξαν ὅτι ἡ φοβερὰ καταστροφὴ ἢ προξενουμένη ὑπὸ τῶν ἄγαν θανατηφόρων ὄπλων τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἀντὶ νὰ προτρέπη τοὺς ἀντιπάλους στρατοὺς νὰ μάχονται εἰς ἀποστάσεις εἰς τὰς ὁποίας τὰ ἐπαναληπτικὰ ὄπλα καὶ τὰ μάξιμ δὲν προξενοῦσιν τοσαύτην θραῦσιν, τὸναντίον ἐξωθοῦσιν αὐτοὺς εἰς πάλιν σῶμα πρὸς σῶμα, καθ' ἣν ἡ ὀπλολόγησις ἀντικαθιστᾷ τὸ ὄπλον, καὶ αἱ ὀβίδες τῆς χειρὸς τὰ τηλεβόλα. Διελύθη πλέον τὸ ὄνειρον τῶν φιλειρήνων ἐκείνων οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι τόσοσ φρικώδης κατέστη ὁ πόλεμος, ὥστε νὰ ἐξαφανισθῇ πλέον, πρὸ τοῦ ἀπαισίου θεάματος ἐν Πόρτ-Ἀρθούρ, ὅπου τὰ πτώματα χιλιάδων γενναίων ἀνδρῶν καλύπτουσι τὰς χιονοσκεπεῖς κλιτύς τῶν ὀχυρωμάτων αὐτοῦ, ἄταρα, διότι νομίζουσιν ὅτι ἀνακωχῆ τις θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἀντιπάλων νὰ ἀποτελειώσῃ ὀχυρωματικόν τι ἔργον καὶ οὕτω νὰ ἀποκρούσῃ καλλίτερον τὰς ἐφόδους τοῦ ἐχθροῦ. Πάντα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ θεραπεία τοῦ πολέμου θὰ ἐπιτευχθῇ μᾶλλον δι' ἠθικῶν ἢ δι' ὕλικῶν μέσων.

RADIO-ACTIVITÉ

Καίτοι πολλὰ πειράματα ἔχουσι γείνη διὰ τοῦ ραδίου ἢ τῶν ἐνώσεων αὐτοῦ, ἐν τούτοις αἱ γνώσεις ἡμῶν δὲν ηὔξηθησαν πολὺ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς radio-activité. Πολλοὶ θεωροῦν ἀνεφύησαν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἀκτίνων τοῦ ραδίου, ἐξ ὧν μερικαὶ μὲν εἶναι γαλοῖαι, ἄλλαι ὅμως φαίνεται ὅτι ἔχουσιν βᾶσιν

τινά. Ὁ Καθ. Rutherford, ὅστις φαίνεται ὅτι βαθέως ἔχει μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τῶν γραφέντων ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ τύπῳ, ἐδημοσίευσεν θεωρίαν ἀρκετὰ πιθανὴν περὶ τῆς ὑποθετικῆς ἀποσυστάσεως τοῦ ἀτόμου τοῦ ραδίου, καὶ ὁπότε ἦτο δυνατόν ὑπεστήριξε τὰς θεωρίας του διὰ πειραμάτων. Πολλοὶ ἐπιστήμονες ἔχουν μελετήσῃ τόσοσ καλῶς τὸ ζήτημα (τῆς radio-activité) ὥστε ἔχουν ἀνακαλύψῃ μεταξὺ διαφόρων ἀντικειμένων τοῦ καθημερινοῦ βίου πηγὰς ἀκτίνων· μεταξὺ τούτων ἄξιος μνεῖας εἶναι ὁ Simpson ὅστις ἔκαμεν ἀξιόλογα πειράματα ἀτμοσφαιρικῆς ἀκτινοβολίας εἰς ὑψηλὰ στρώματα. Ὁ Καθ. Tommasina ὡσαύτως ὅστις ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν καλουμένων «πυροακτίνων», αἵτινες πηγάζουσιν ἐξ ἰσχυρῶς θερμανθέντων μεταλλίνων συρμάτων. Αἱ πυροακτίνες αὗται, ὁμοιάζουσιν πολὺ πρὸς τὰς προερχομένας ἐκ τοῦ ραδίου, δύνανται δὲ καὶ αὗται νὰ διακριθῶν εἰς τὰς γνωστὰς α, β, καὶ γ ἀκτίνας.

Ἀναμφιβόλως ἡ περιεργότερα φυσικὴ ἐργασία ἦτις ἔχει γείνη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, εἶναι ἡ τοῦ καθ. Blondlot, ὅστις προσεπάθησε καὶ προσπαθεῖ ἔτι νὰ καταπέσιῃ τὸν διαστάζοντα ἐπιστημονικὸν κόσμον περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθεισῶν ἀκτίνων «N». Ἡ συζήτησις ἦτις ἠγέρθη ἐπὶ τῶν προβληματικῶν τούτων ἀκτίνων δὲν θὰ λήξῃ εἰμὴ ὅτε ὁ Blondlot θὰ συναιεσῇ νὰ συνεργασθῇ μετὰ τινος ἐκ τῶν διασταζόντων ἀντιπάλων του ἐν τῷ νῦν πεφημισμένῳ χημείῳ τοῦ Nancy, ὅπου τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθησαν αἱ ἀκτίνες αὗται. Ὁ Charpentier ὅμως, ὅστις ἐξ ἀρχῆς ὑπεστήριξε τὴν ὑπαρξίν τῶν ἀκτίνων «N», ἤδη ἔχει διαταράξῃ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον διὰ διακοινώσεως ἦτις ὑπερβαίνει τὸ πραγματικόν. Ἐχει δηλ. διακηρύξῃ, διὰ τῶν Comptes Rendus, συντηρητικωτάτου ὄργανου, ὅτι τὸ νευρικὸν σύστημα τοῦ ἀνθρώπου, δύναται, διὰ μέσου φωσφορίζοντος πετάσματος, νὰ παρατηρηθῇ ὀλόκληρον, διότι τὰ νεῦρα ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ ἐκπέμπουν φωτεινοτάτας ἀκτίνας «N». Ὅτι, οὕτω θὰ εἶναι δυνατόν, νὰ ὑπολογισθῇ ἢ δύναμις τῆς μυϊκῆς συστολῆς, νὰ μετρηθῇ ἢ ἐνέργεια τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ νὰ ἀναζητηθῇ τῇ βοηθείᾳ φωσφορι-

ζουσιών ούσιων ή διάταξις τῶν νεύρων ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ συστήματι, φαίνεται τῶντι υπερφυσικόν.

Ὁ Ἀμερικανὸς Καθ. Wood ὅστις καθὼς φαίνεται ἔχει τελειότερον παντὸς ἄλλου ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα, διετύπωσε τὴν γνώμην ὅτι αἱ φωτογραφικαὶ ἀποδείξεις ἄς προσάγει ὁ Blondlot πρέπει νὰ ἀπορριφθῶσιν διότι αἱ φωτογραφικαὶ πλάκες δὲν ἔμειναν ἐκτεθειμέναι ὅσον ὥριζεν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀκριβεία. Πρέπει ὅμως νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐσχάτως ὁ Blondlot καθὼς ἐπληροφόρησεν τὸν ἐκδότην τοῦ Scientific American, ἐπανάλαβεν τὰ φωτογραφικὰ ταῦτα πειράματα μετ' ἀκριβεστέρων μηχανημάτων, καὶ κατ' αὐτόν, ἀποδεικνύεται ἐκ τούτων βεβαιότερον εἶποτε ἡ ὑπαρξις τῶν ἀκτίνων «N». Ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξιν τῶν ἀκτίνων τούτων· εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Glasgow ἐπτὰ πεπειραμένοι ἐπιστήμονες αἰτίοι ἐπεχείρησαν πάντα τὰ πειράματα τοῦ Blondlot δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παρατηρήσωσιν οὐδὲν τῶν χαρακτηριστικῶν φαινομένων τῶν ἀκτίνων τούτων. Ἐν Γερμανίᾳ, ὁ Καθ. Lummer ἀπέδειξεν κατ' ἀρκετὰ ἱκανὸν τρόπον ὅτι πλεῖστα τῶν πειραμάτων τῶν ἀκτίνων «N» δύνανται νὰ ἀναπαρῶσιν χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ τις οὐδὲν τῶν μέσων τοῦ Blondlot καὶ ὅτι πολλὰ τῶν παραγομένων φαινομένων δέον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ὀπτικὴν ἀπάτην. Συνελόντι δ' εἰπεῖν πρέπει νὰ θέσωμεν ἐν μέγα ἐρωτηματικὸν πρὸ τῶν ἀκτίνων «N» καὶ νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ παρὸν ἔτος δι' ἡν πολλὴ μελάνη ἔχει ἤδη χυθῆ. (Ἐκ τοῦ Scientific American Ἰανουάριος 1905.)

Γ. Γ. Π.

ÉMILE RICHEBOURG

ΜΕΛΑΙΝΑΙ ΟΦΡΥΕΣ

(Συνέχεια)

ΕΝΝΟΕΙΤΕ, μητέρα μου μετὰ πόσου ἐνδιαφέροντος ἠκουώμην.

» Μοὶ εἶπεν ὅτι ἐξ ἡ μόνη μετὰ τοῦ ἀνεψιῦ τῆς. Καὶ ὅτε τὴν ἠρώτησα ποία ἦσαν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς

τῆς, μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι εἰργάζετο καὶ ὅτι ἐκέρδιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ὅπως καὶ τὴν ἀδελφὴν τῆς, ὁ πατήρ τῆς, ὡς καλλιτέχνης, τὴν εἶχε διδάξῃ νὰ ἰχθυογραφῇ καὶ νὰ ζωγραφῇ.

» Ἐξ ἄλλου, μητέρα μου, ἔχετε λάθῃ πληροφορίας περὶ τῆς Δδος Ἀλίκης Πουαρσὸν καὶ γνωρίζετε τὴν φιλοπονίαν τῆς καὶ τὴν ἀφοσίωσίν τῆς πρὸς τὸ μικρὸν παιδίον τοῦ ὁποίου κατέστη ἡ μήτηρ.

— Ναί, Κάρλοε, γνωρίζω ὅτι ἡ νεανίς αὕτη ἐργάζεται καὶ ὅτι εἶναι λίαν ἀξέπαινος.

» Τῇ παρετήρησα ὅτι τὸ παιδίον ἐφ' ὅσον ἤξανε ἡ ἡλικία του, θὰ καθίστατο δαπανηρότερον καὶ τὴν ἠρώτησα εἰ δὲν ἀνησυχεῖ διὰ τὸ μέλλον.

— Ὅχι, μοὶ ἀπεκρίθη, διότι λαμβάνω τὰ μέτρα μου ἐν σχέσει πρὸς τὰς δαπάνας αἰτίνας θὰ παρουσιασθῶσι βραδύτερον. Ὁ ἀγαπητὸς μου Ἀνδρέας ἔχει ἤδη ἐν μικρὸν κεφάλαιον τεσσάρων χιλιάδων φράγκων ἀντιπροσωπευόμενον ὑπὸ ὁμολογιῶν τῆς Κτηματικῆς Πίστεως.

— Ἀ! ἀνέκραξεν ἡ Κα Λεβρέν ἐντεινούσα τὴν προσοχὴν τῆς εἰς ὅσα ἔλεγεν ὁ υἱὸς τῆς.

— Πῶς, ἀνέκραξα, ἠδυνήθητε νὰ σχηματίσητε ἐξ οἰκονομιῶν τέσσαρας χιλιάδας φράγκων ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου!

» Ἐμεδιάσεν ἠδέως καὶ, μετὰ τινος στιγμῆς διασταγμοῦ, με ἐπληροφόρησεν ὅτι ἀγνωστον πρόσωπον — ὑποβέτει ὅτι εἶναι ὁ πατήρ τοῦ μικροῦ Ἀνδρέου — ἐχορήγει εἰς τὸν ἀνεψιὸν τῆς ἐτησίαν πρόσδοτον χιλίων διαδοσίων φράγκων ἅτινα ἀπέσυρε κατὰ τριμηνίαν παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου Φαδιέρου.

» Τὸ ὄνομα τοῦ Κου Φαδιέρου ὑπῆρξε δι' ἐμὲ αἰφνῆδιὰ ἀποκαλύψις ἠδὴ δὲν ἀμφεβαλλον πλέον ἡ Δίς Ἀλίκη Πουαρσὸν ἢτο ἡ ἀδελφὴ τῆς ἐρωμένης τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸ παιδίον ἢτο ὁ υἱὸς τοῦ Γεωργίου, καὶ τὸ ἀγνωστον πρόσωπον ὅπερ ἐχορήγει τὴν πρόσδοτον, ἢτο ἡ μήτηρ μου!

» Ὅσον ἠδυνήθη καλύτερα, ἀπέκρυφα τὴν συγκίνησίν μου καὶ ἀπέφυγα τοῦ νὰ εἶπω εἰς τὴν νεανίδα ὅτι πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀνακαλύψῃ. Ἄλλως τε, δὲν ἤμην ἀπολύτως βέβαιος περὶ τούτου.

» Ἡ Δίς Πουαρσὸν προσέθηκε:

» — Μόλις σχηματίσω τὸ ἀναγκαῖον ποσόν, ἀγοράζω διὰ τὸν Ἀνδρέαν μου νέαν ὁμολογίαν καὶ θὰ ἐξακολουθήσω νὰ πράττω τοιοῦτοτρόπως.

» Ἐλοιπὸν, τί σκέπτεσθε περὶ τούτου, μητέρα μου; ἀνέκραξεν ὁ νεανίας· δὲν εἶναι ἀξιοθαύμαστον;

— Ναί, υἱέ μου, ἀπεκρίθη ἡ Κα Λεβρέν, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων, εἶναι ἀξιοθαύμαστον καὶ συγκινητικόν.

Ἄλλὰ δὲν γνωρίζετε τὴν Δδα Πουαρσὸν, τὸν λαμπρὸν χαρακτήρα τῆς, δὲν ἤξεύρετε ὅλην τὴν εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων τῆς, τὴν εὐαισθησίαν τῆς καρδίας τῆς.